

Є. І. ЛІСОВСЬКА*

МІЖНАРОДНА КОНФЕРЕНЦІЯ “КАДАСТРОВІ КАРТИ ЦЕНТРАЛЬНОЇ ЄВРОПИ”

17–18 червня 2010 року в Архіві м. Будапешта (Республіка Угорщина) у співпраці з Національним Архівом Угорщини та Міжнародним Архівним Дослідним Центром (Австрія, м. Відень) відбулася Міжнародна конференція “Кадастрові карти Центральної Європи”.

До участі у конференції були запрошені представники 10-ти країн Європи, у яких зберігаються кадастрові карти Австрійської та Австро-Угорської монархій (Угорщина, Австрія, Чехія, Хорватія, Польща, Румунія, Сербія, Словенія, Італія, Україна).

Кадастрові карти на всій території монархії були створені згідно з єдиними критеріями і тому становлять ідеальний матеріал для міжнародних архівних проєктів. Основною тематикою конференції було обговорення засад створення цифрових копій і публікація кадастрових карт ХІХ–ХХ ст. Оскільки карти викликають особливий інтерес у дослідників різних галузей історичної та прикладної науки, учасники конференції були одностайні у тому, що у галузі створення цифрових копій карт і їх публікацій в майбутньому слід розвивати інформаційні технології на рівні міжнародної співпраці.

Головна мета конференції – дослідження можливих шляхів такої міжнародної співпраці, зосередження на певних питаннях, пов’язаних з практичною реалізацією проєкту.

Спеціалісти з архівів різних країн доповідали про місця зберігання кадастрових карт (національні, державні архіви чи інші спеціалізовані установи), можливість користування ними, точний чи приблизний облік карт в архівних та інших установах країни, наявність відомостей про історичні дослідження в цій галузі та бібліографію цих досліджень, наявність, кількість та процес створення цифрових копій кадастрових карт, їх публікування, наміри і можливості кожної країни брати участь у майбутніх міжнародних проєктах, які стосуватимуться цієї тематики.

18 червня відбувся семінар, на якому були представлені новітні технології, що застосовуються в оцифруванні документів, зокрема – кадастрових карт. Кадастрові карти, з огляду на їх великоформатність, широку гаму кольорів та інші особливості, вимагають спеціальних технічних засобів та спеціальних підходів при оцифруванні. Технічним аспектам оцифрування кадастрових карт були присвячені повідомлення представників провідних італійських фірм. Проблемами, пов’язаними з

* *Лісовська Євгенія Іванівна* – заступник директора Центрального державного історичного архіву України, м. Львів.

підготовкою документів до оцифрування, ідентифікацією і використанням копій, поділилися представники різних архівів.

Від України участь у конференції взяли: Уляна Кришталович – головний спеціаліст відділу використання інформації документів Центрального державного історичного архіву України, м. Львів; Євгенія Лісовська – заступник директора Центрального державного історичного архіву України, м. Львів.

У. Кришталович виголосила доповідь “Картографічні матеріали у збірках Центрального державного історичного архіву України у Львові: перспективи дослідження”. У доповіді коротко викладена історія формування картографічних збірок, зокрема періоду Австро-Угорщини, що нині зберігаються в ЦДІАЛ. В аспекті дослідження історії картографування досліджено періоди створення та характер окремих груп рукописних карт, а саме – “маєткові” або межеві карти, до яких відносяться карти розмежування королівських та приватних маєтків, церковних володінь та ситуаційні карти сіл і містечок, а також карти ключів, циркулів, повітів (середини XVI – початок XIX ст.); карти лісів, доріг та русел рік (XIX ст.); карти демаркації державних кордонів Австро-Угорської імперії (кінець XVIII – поч. XIX ст.). Комплексне дослідження давніх рукописних карт з документами гродських, земських та підкоморських судів, дозволило прослідкувати розвиток картографії думки практично від найдавніших часів до того часу, коли створення карт перейшло на високоматематичний та високотехнічний рівень (мається на увазі австрійський кадастр). Звернена увага на можливість спільних видань з історії картографії австрійського періоду, а також організацію виставок та конференцій.

Є. Лісовська виголосила доповідь “Кадастрові карти Галичини у фондах Центрального державного історичного архіву України, м. Львів”. У доповіді коротко викладена історія формування збірки кадастрових карт за XIX–XX ст., здійснено аналіз складу і обсягу документів фонду. Створення кадастрів, як одне із напрямів економічної політики держави, відбувалося відповідно до рішень австрійського уряду; у доповіді проаналізована послідовність законів і розпоряджень стосовно кадастрової політики у Галичині та шляхи її розвитку. Наведені співвідношення у забезпеченні картами різних населених пунктів, здійснений аналіз розвитку кадастрової політики у різних адміністративних округах Галичини від 1824 р. і до першої третини XX ст. Висвітлені проблемні питання підготовки фонду карт до оцифрування

Крім того, учасники конференції ознайомилися з Архівом міста Будапешта, а саме: системами організації зберігання та використання документів, роботою лабораторії.

Конференція була дуже корисною з огляду на можливість подальшої співпраці архівних установ країн Центральної Європи в галузі оцифрування кадастрових документів.